

**MUNI
LAW**

Kontrola a audit Nejvyšší kontrolní úřad

Obsah

- Finanční kontrola
- Přezkoumání hospodaření územních celků
- Audit podle zákona o auditorech
- Nejvyšší kontrolní úřad

FINANČNÍ KONTROLA

Legislativní rámec finanční kontroly

- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon o finanční kontrole
- Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů

System finanční kontroly

- veřejnosprávní kontrola
 - Kontrola hospodaření podřízených organizací
 - Kontrola veřejné finanční podpory
- finanční kontrola dle mezinárodních smluv
- vnitřní kontrolní systém
 - řídicí kontrola
 - interní audit

Veřejnosprávní kontrola

- Kontrolní orgán
 - zřizovatel příspěvkové organizace
 - poskytovatel veřejné finanční podpory
- Kontrolovaná osoba
 - žadatel a příjemce veřejné finanční podpory
 - příspěvková organizace
- Předmětem kontroly
 - hodnocení a ověřování skutečností rozhodnutých pro hospodaření s veřejnými prostředky a kontrola nakládání s veřejnými prostředky
 - předmětem kontroly veřejné finanční podpory je dále dodržování právních předpisů v přímé souvislosti s poskytovanou veřejnou finanční podporou a dodržování podmínek stanovených poskytovatelem veřejné finanční podpory

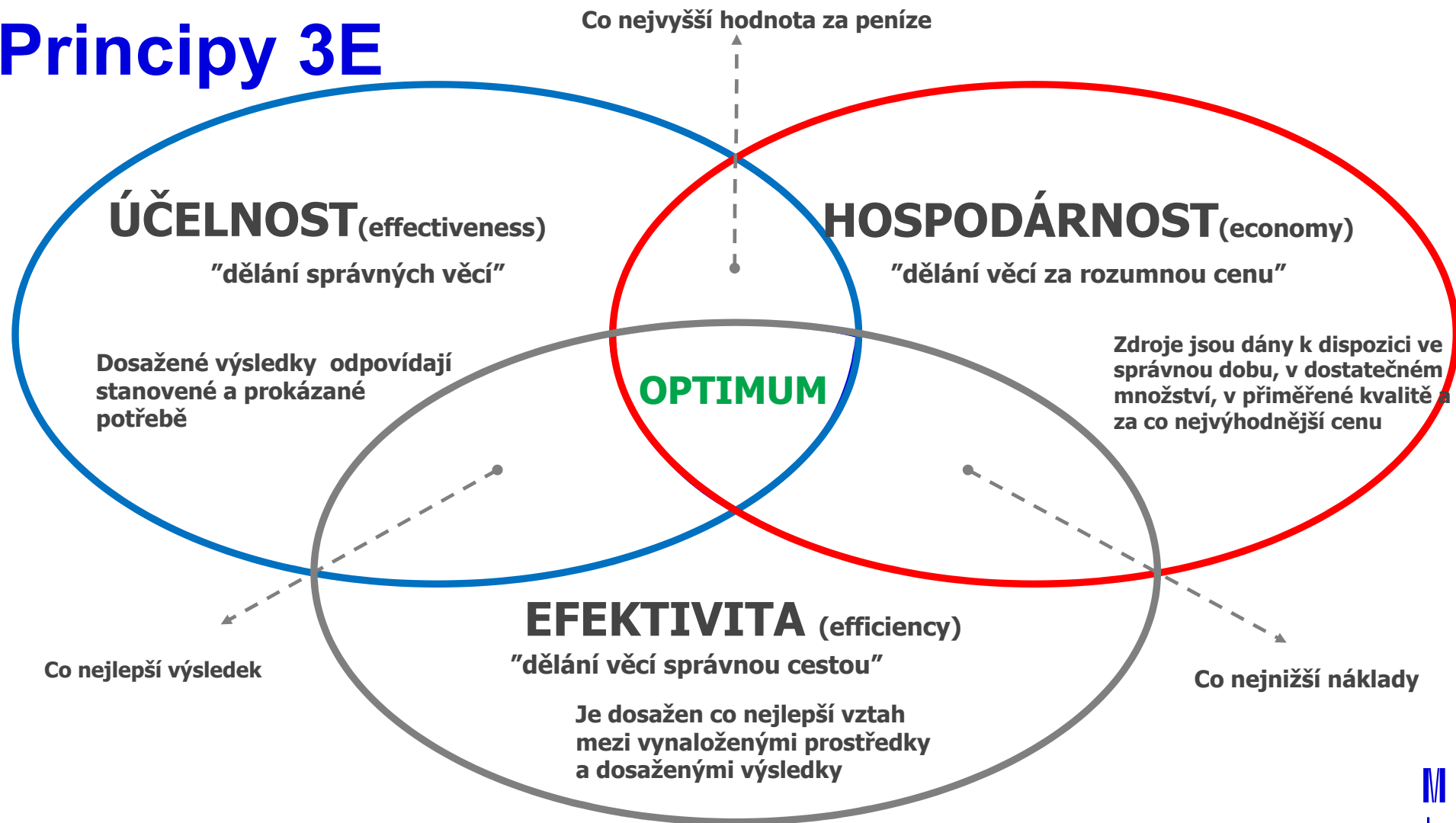
Řídicí kontrola

- kontrola zajišťovaná odpovědnými vedoucími zaměstnanci jako součást vnitřního řízení orgánu veřejné správy při přípravě operací před jejich schválením, při průběžném sledování uskutečňovaných operací až do jejich konečného vypořádání a vyúčtování a následném prověření vybraných operací v rámci hodnocení dosažených výsledků a správnosti hospodaření

Interní audit

- nezávislá, objektivně ujišťovací a poradenská činnost zaměřená na přidávání hodnoty a zdokonalování procesů v organizaci (standardy IIA)
- zřizuje se u orgánů veřejné správy (zákon o finanční kontrole), s následujícími výjimkami
 - obce, městské části hlavního města Prahy a dobrovolné svazky obcí mohou, které mají méně jak 15000 obyvatel, mohou nahradit funkci útvaru interního auditu přijetím jiných dostatečných opatření
 - orgány veřejné správy mohou nahradit výkon interního auditu u organizačních složek a příspěvkových organizací výkonem veřejnosprávní kontroly (na základě vyhodnocení rizik)

Principy 3E

PŘEZKOUMÁVÁNÍ HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH CELKŮ

Legislativní rámec

- Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí
- Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů

Předmět přezkoumání

- plnění příjmů a výdajů rozpočtu včetně peněžních operací, týkajících se rozpočtových prostředků,
- finanční operace, týkající se tvorby a použití peněžních fondů,
- náklady a výnosy podnikatelské činnosti územního celku,
- peněžní operace, týkající se sdružených prostředků
- finanční operace, týkající se cizích zdrojů ve smyslu právních předpisů o účetnictví,
- hospodaření a nakládání s prostředky poskytnutými z Národního fondu a s dalšími prostředky ze zahraničí poskytnutými na základě mezinárodních smluv,
- vyúčtování a vypořádání finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, k rozpočtům krajů, k rozpočtům obcí, k jiným rozpočtům, ke státním fondům a k dalším osobám.
- nakládání a hospodaření s majetkem ve vlastnictví územního celku,
- nakládání a hospodaření s majetkem státu, s nímž hospodaří územní celek,
- zadávání a uskutečňování veřejných zakázek, s výjimkou úkonů a postupů přezkoumaných orgánem dohledu podle zvláštního právního předpisu,
- stav pohledávek a závazků a nakládání s nimi,
- ručení za závazky fyzických a právnických osob,
- zastavování movitých a nemovitých věcí ve prospěch třetích osob
- zřizování věcných břemen k majetku územního celku,
- účetnictví vedené územním celkem,
- ověření poměru dluhu územního celku k průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky podle právního předpisu upravujícího rozpočtovou odpovědnost.

Hlediska přezkoumání

- dodržování povinností stanovených zvláštními právními předpisy, zejména předpisy o finančním hospodaření územních celků, o hospodaření s jejich majetkem, o účetnictví a o odměňování,
- soulad hospodaření s finančními prostředky ve srovnání s rozpočtem,
- dodržení účelu poskytnuté dotace nebo návratné finanční výpomoci a podmínek jejich použití,
- věcné a formální správnosti dokladů o přezkoumávaných operacích.

Územní celky a subjekty vykonávající přezkoumání hospodaření

Přezkoumávaný ÚC	Přezkoumávající subjekt
Kraj	MF
Hlavní město Praha	MF/auditor
Městská část HMP	Magistrát HMP / auditor
Dobrovolný svazek jehož součástí je HMP	MF/auditor
Obec	Krajský úřad/auditor
Dobrovolný svazek obcí	Krajský úřad/auditor
Regionální rada	MF

POVINNÝ AUDIT

Legislativní rámec

- Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Povinný audit - definice

- ověření účetní závěrky nebo konsolidované účetní závěrky, zda podává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví v souladu s právními předpisy a příslušným rámcem účetního výkaznictví, na jehož základě je účetní závěrka nebo konsolidovaná účetní závěrka sestavena, pokud takové ověření vyžaduje jiný právní předpis nebo přímo použitelný předpis Evropské unie,

Povinný audit - subjekty

- velké účetní jednotky s výjimkou vybraných účetních jednotek, které nejsou subjekty veřejného zájmu,
- střední účetní jednotky,
- malé účetní jednotky, pokud jsou akciovými společnostmi nebo svěřenskými fondy podle občanského zákoníku a k rozvahovému dni účetního období, za něž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň jednu z uvedených hodnot
 1. aktiva celkem 40 000 000 Kč,
 2. roční úhrn čistého obratu 80 000 000 Kč,
 3. průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50,
- ostatní malé účetní jednotky, pokud k rozvahovému dni účetního období, za něž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň 2 hodnoty uvedené v bodech 1 až 3.

Auditor

- statutární auditor nebo auditorská společnost
- oprávnění vydává Komora auditorů České republiky

NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD

Právní rámec

– čl.97 Ústavy

(1) Nejvyšší kontrolní úřad je nezávislý orgán. Vykonává kontrolu hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu.

(2) Prezidenta a viceprezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu jmenuje prezident republiky na návrh Poslanecké sněmovny.

(3) Postavení, působnost, organizační strukturu a další podrobnosti stanoví zákon.

– Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu

- obsahuje i kontrolní řád (§ 19 – 31), kterým se řídí postup při výkonu kontroly a vztahy mezi NKÚ, jeho orgány, členy a kontrolory na straně jedné a kontrolovanými osobami na straně druhé

Nejvyšší kontrolní úřad

- Orgány: prezident Úřadu, viceprezident Úřadu, Kolegium Úřadu, senáty Úřadu a Kárná komora Úřadu
- Samostatná kapitola státního rozpočtu (návrh rozpočtové kapitoly předkládá prezident NKÚ přímo Poslanecké sněmovně)
- Hospodaření kontroluje Poslanecká sněmovna nebo orgán, který si pro tento účel zřídila nebo který tímto úkolem pověřila

Kolegium NKÚ - složení

Prezident NKÚ

- řídí NKÚ a jedná navenek
- předsedá Kolegiu a Kárné komoře

Viceprezident NKÚ

- Zastupuje prezidenta

15 členů NKÚ

- vykonávají kontrolu, řídí kontrolní činnost, vypracovávají kontrolní závěry

Kolegium NKÚ - činnost

schvaluje

- plán kontrolní činnosti,
- všechny kontrolní závěry, z nichž vychází stanovisko k návrhu státního závěrečného účtu,
- kontrolní závěry, které si stanoví při schvalování plánu kontrolní činnosti nebo které mu přikáže prezident Úřadu,
- návrh rozpočtu NKÚ, rozpočtová opatření, závěrečný účet a účetní závěrku,
- výroční zprávu,
- jednací řád, organizační řád

rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí o námitce proti kontrolnímu protokolu

Senáty NKÚ

- zřizované Kolegiem NKÚ
- schvalují kontrolní závěry, pro které byly zřízeny
- rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí o námitkách ke kontrolním protokolům, které jsou podkladem pro kontrolní závěry v jeho působnosti

Kontrola vykonávaná NKÚ

- hospodaření se státním majetkem a finančními prostředky vybíranými na základě zákona ve prospěch právnických osob s výjimkou prostředků vybíraných obcemi nebo kraji v jejich samostatné působnosti,
- státní závěrečný účet,
- plnění státního rozpočtu,
- hospodaření s prostředky, poskytnutými České republice ze zahraničí, a s prostředky, za něž převzal stát záruky,
- vydávání a umořování státních cenných papírů,
- zadávání státních zakázek.
- hospodaření České národní banky v oblasti výdajů na pořízení majetku a výdajů na provoz České národní banky.

Typy kontrol NKÚ

- kontrola legality
 - zda kontrolované činnosti v souladu s právními předpisy, a přezkoumává věcnou a formální správnost kontrolovaných činností
- finanční audit
 - zda účetní závěrky kontrolovaných osob podávají věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví v souladu s právními předpisy
- audit výkonnosti
 - účelnost, hospodárnost a efektivnost

Hlediska kontroly NKÚ

- Soulad s právními předpisy
- Věcná a formální správnost
- Účelnost, hospodárnost, efektivita

Kontrolní protokol

- pořizuje se o každé kontrole NKÚ
- obsahuje zejména popis zjištěných skutečností s uvedením nedostatků a označení ustanovení právních předpisů, které byly porušeny
- proti kontrolnímu protokolu lze podat námitky
- nebylo-li námitkám vyhověno, lze podat odvolání proti rozhodnutí o námitkách

Kontrolní závěr

- výsledek činnosti NKÚ
- písemná zpráva obsahující shrnutí a vyhodnocení skutečností zjištěných při kontrole
- projednávány na jednání vlády ČR a v Poslanecké sněmovně
- zveřejňovány na www.nku.cz

Další výstupy

- Stanovisko ke zprávě o vývoji ekonomiky a plnění státního rozpočtu
- Stanovisko k návrhu státního závěrečného účtu
- Stanovisko k návrhům právních předpisů, týkajících se rozpočtového hospodaření, účetnictví, státní statistiky a výkonu kontrolní, dozorové a inspekční činnosti na vyžádání Poslanecké sněmovny, Senátu a jejich orgánů
- Výroční zpráva
- EU report

Doporučené zdroje:

- <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/kontrola-verejnych-financi>
- <https://www.kacr.cz/>
- <https://www.nku.cz/>

**Děkuji
za pozornost**